

Posudek školitele na bakalářskou práci Markéty Chýlové „Srovnání aktuálních populačních prognóz České republiky“

Bakalářskou práci Markéty Chýlové „Srovnání aktuálních populačních prognóz České republiky“ tvoří 49 stran textu a 5 stran grafických a tabulkových příloh. Textová část práce má standardní strukturu a je rozdělena do 4 základních kapitol, které jsou doplněny úvodem, závěrem, seznamem literatury a datových zdrojů a přílohami.

Markéta Chýlová si vybrala bezesporu velmi zajímavé téma srovnání parametrů a výsledků aktuálních prognóz populačního vývoje České republiky od různých autorských týmů, které působí buď na domácí půdě (ČSÚ, katedra demografie a geodemografie), nebo jsou součástí renomovaných mezinárodních institucí (Eurostat, OSN, World Bank, US Census Bureau). Ke zvolenému tématu přistoupila samostatně, zodpovědně a v plné šíři, neuspokojila se pouze s komparací jednotlivých prognóz, ale pokusila se identifikovat možné zdroje jejich odlišností a následně je korektně prezentovat.

Předložená práce má logickou strukturu, působí kompaktním a vyváženým dojmem a je přehledná. První kapitola se soustřeďuje na teoretická východiska prognostické činnosti – poskytuje charakteristiku jednotlivých fází tvorby prognóz – od vymezení systému, jeho popis a analýzu, přes konstrukci projekčního modelu, prognózu hodnot parametrů, projekční výpočty až po zásady prezentace a vyhodnocení výsledků tvorby populačních prognóz. Ve druhé části práce se autorka zabývá samotným přehledem prognóz obyvatelstva České republiky, přičemž hlavními kritérii pro jejich výběr byly jejich aktuálnost, srovnatelnost s ostatními prognózami, dostupnost jejich výsledků, tradice a návaznost na předchozí prognózy. Dále prezentuje výsledky srovnávaných prognóz, analyzuje jejich dostupnost a rozsah publikovaných (dosažitelných) informací. Třetí kapitola se věnuje na základě výsledků hodnocených prognóz nejdůležitějším trendům očekávaného budoucího vývoje České republiky v příštích desetiletích, s horizontem v roce 2050. Čtvrtá, stěžejní část práce se konečně zabývá relativně detailní komparací výsledků jednotlivých prognóz a jejich základních parametrů (úhrnná plodnost, naděje dožití při narození, migrační saldo). V závěru autorka stručně prezentuje nejdůležitější výsledky své práce. Kvalitně sestavený seznam literatury obsahuje 25 titulů. Text práce je organicky doplněn řadou tabulek a grafů, které jsou částečně umístěné v přílohách.

Posuzovaná práce není prostá nedostatků a chyb, většina z nich pravděpodobně vznikla jako důsledek časové tísně při finalizaci textu. K patrně nejvýznamnějším patří chybějící položky v seznamu literatury citované na straně 38 (Inoue and YU 1979, Keyfitz 1981, Stoto 1983, Pflaumer 1988), resp. neuvedené zdroje informací (např. strana 21). Ne zcela srozumitelné je také vyjadřování na některých místech v textu (např. čtvrtý odstavec na straně 22). K dalším nedostatkům můžeme přiřadit chybné číslování poznámek pod čarou na straně 23, roztržené číslo na konci řádku (např. strana 41), duplicitní strana 52, nepřesné názvy některých příloh (Příloha 1 a 2). Dále se objevují další drobné nedůslednosti – chybějící mezery v textu, desetinné tečky v grafech, chybějící číslo grafu v textu na straně 37, či nepřesný název publikace OSN na stejné straně.

Žádná z uvedených připomínek však nemůže zásadním způsobem ovlivnit celkově kladné hodnocení předložené práce. Souhrnně lze konstatovat, že Markéta Chýlová se uspokojivě vypořádala se zvoleným tématem a bezesporu prokázala schopnost odborné práce na úrovni odpovídající absolventu bakalářského studia demografie. Proto mohu doporučit přijmout bakalářskou práci Markéty Chýlové „Srovnání aktuálních populačních prognóz České republiky“ k obhajobě.

Praha, 18. června 2006

RNDr. Boris Burcin
školitel